

[1] אסתר פרק א פסוק ז

וַיְהִי אִמְּוֵן אֶת־הַדָּרֶסָה הַיָּא אֶסְתֵּר בַּת־דָּדֶיהָ כִּי אֵין לָהּ אָב וְהַזְעֵרָה יַפְתֵּי־תֵאֵר וְטוֹבֵת מִרְאָה וּבְמִוֵת אֲבִיָּהּ וְאִמִּיהָ לְקַנְזָה מְרֻדְכִי לִו לְבַת:

[2] תלמוד בבלי אסכת אילנה זל א צאנז א

"ובמות אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת", תנא משום רבי מאיר, "אל תקרי לבת אלא לבית":

[3] אשנא אסכת יו"א:lc

שבעת ימים קודם יום הכפורים מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פלהדרין ומתקנין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול. רבי יהודה אומר אף אשה אחרת מתקנין לו שמא תמות אשתו. שנאמר, "וכפר בעדו ובעד ביתו (ויקרא ט"ז)" ביתו זו אשתו. אמרו לו אם כן אין לדבר סוף:

[4] תלמוד בבלי אסכת סוטה זל א צאנז א

אמר רב יהודה אמר רב, "ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת, 'בת פלוני לפלוני בית פלוני לפלוני שדה פלוני לפלוני.'"

[5] תלמוד בבלי אסכת ברכות זל א צאנז א

אמרה ליה ברוריא דביתהו...

[6] אשלי פרק א פסוק ח

שִׁבְמַע בְּנֵי מוֹסֵר אֲבִיָּהּ וְאֶל־תִּטְעֵי תוֹרַת אֲמִנָּה:

[7] תלמוד בבלי אסכת ראש השנה זל א צאנז א

מתני' אין פוחתין מעשרה מלכיות מעשרה זכרונות מעשרה שופרות. רבי יוחנן בן גורי אומר אם אמר שלש שלש מכולן יצא.

גמ' הגי עשרה מלכיות כנגד מי? אמר (רבי) [רבי לוי] כנגד עשרה הלולים שאמר דוד בספר תהילים. הלולים טובא הוו! הנך דכתיב בהו (תהילים קג) הללוהו בתקע שופר. רב יוסף אמר כנגד עשרת הדברות שנאמרו לו למשה בסיני. רבי יוחנן אמר כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם. הי נינהו ויאמר (ויאמר) דבראשית תשעה הוו! בראשית נמי מאמר הוא דכתיב (תהילים לג) בדבר ה' שמים נעשו.

[8] עאות סרק ל סוסק מ-כא

ועלית כיור נזושת וכפו נזושת קרנזקה ונתת אתו בין-אהל מועד ובין המנזבנו ונתת שפיה מים: ורנזלו אהרן ובניו מפניו את-ידיהם ואת-רגליהם: בבאם אל-אהל מועד ירנזו-מים ולא ימתו או בגשיתם אל-המנזבנו לשירת להקטיר אשה ה': ורנזלו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם נזק-עולם לו וקלעו לדרתם:

[9] ספורט עאות סרק ל סוסק מ

ועשית כיור. גם זה הכלי לא הוזכר למעלה עם שאר הכלים, כי לא היתה הכונה בו להשכיח שכינה במקדש כענין הכונה באותם הכלים כמבואר למעלה, אבל היתה הכונה להכיח את הכהנים לעבודתם:

[10] עאות סרק למ סוסק מ

ויעש את הכיור נזושת ואת כפו נזושת במראת הזבאת אשר זבאו פתחו אהל מועד:

[11] ש"י עאות סרק למ סוסק מ

במראת הצובאת. בנות ישראל היו צידן מראות, שראות צהן כשהן מתקשטות, ואף אותן לא עכבו מלהציא לגדצת המשכן, והיה מואם משה צהן, מפני שעשויים ליצר הרע, אמר לו הקב"ה קבל, כי אלו חציצין עלי מן הכל, שעל ידיהם העמידו הנשים לצאות רבות צמנרים. כשהיו צעליהם יגיעים צעזדות פרך, היו הולכות ומוליכות להם מאכל ומשתה ומאכילות אותם ונוטלות המראות, וכל אחת רואה עלמה עם צעלה צמראה ומשדלתו דצברים, לומר אני נאה ממך, ומתוך כך מציאות לצעליהן לידי תאוה וזקקות להם, ומתעצרות ויולדות שם, שנאמר (שיר השירים ח:ה) תחת התפוח עוררתיו, וזהו שנאמר צמראות האוצאות. ונעשה הכיור מהם, שהוא לשום שלום בין איש לאשתו, להשקות ממים שצתוכו את שקנא לה צעלה ונסתרה, ותדע לך, שהן מראות ממש, שהרי נאמר (שמות לח:כט-ל), ונחשת התנופה שצעים ככר וגו', ויעש צה וגו', וכיור וכנו לא הוזכרו שם, למדת שלא היה נחשת של כיור מנחשת התנופה, כך דורש רבי תנחומא, וכן תרגם אונקלוס צמחזית נשיא, והוא תרגום של מראות מירידויר"ש צלעו [מראות]. וכן מלינו צישעיה (ישעיה ג:כג) והגליונים, מתרגמינן ומחזיתא:

[12] ראב"ן עאות סרק למ סוסק מ

במראות הצובאות. בנות ישראל היו בידן מראות שראות בהן כשהן מתקשטות ואף אותן לא עכבו, והיה משה מואם בהן מפני שעשויין ליצר הרע, אמר לו הקב"ה אלו חביבין מן הכל שעל ידיהן העמידו הנשים צבאות רבות במצרים וכו', ונעשה הכיור מהם שהוא לשום שלום בין איש לאשתו להשקות מן המים שבו לאשה שקנא לה בעלה ונסתרה. לשון רש"י:

והטעם במדרש הזה, שבכל מלאכת המשכן קבלו התכשיטין מן הנשים, כדכתיב (לעיל לה:כב) ויבואו האנשים על הנשים, והביאו חז ונזם וטבעת וכומז, והכומז כפי מדרשו (במסכת שבת סד). יותר נמאס, אבל שם נתערבה כל הנדבה, אבל שיעשו כלי מיוחד מן התכשיט העשוי ליצר הרע לא היה משה בוחר בכך עד שנאמר לו כן מפי הגבורה.

[13] תלאזו ה'א' אסכת זמ'ס ר'ש פרק כל ה'אמ'ס

מתנ' כל הזבחים שקבלו דמן זר, אונן, טבול יום, ומחוסר כפורים, ומחוסר בגדים, שלא רחץ ידים ורגלים, ערל, טמא, יושב, עומד על גבי כלים על גבי בהמה על גבי רגלי חברו פסל. קבל בשמאל פסל. ר"ש מבשיר.

[14] תלאזו ה'א' אסכת זמ'ס ז'ל' ט' צאזו ה

ושלא רחץ ידים ורגלים: אתיא חוקה חוקה ממחוסר בגדים:

[15] ה' אסכת זמ'ס ז'ל' מ' צאזו lc

אבל עבודה שאין זר חייב עליה מיתה אימא לא. מחלי לה מחוסר בגדים להכי כתב והיתה להם לכהונת עולם לשוינהו זרים כשאין בגדיהם עליהם וזר אשכחן חילול ולא חלק בין עצודה שיש בה מיתה לעצודה שאין בה מיתה.